

נחלת יעקב. והברכה שברך יצחק את יעקב, על השמים הללו הוא אמר, וברכו בברכה, ששתידים בני יעקב, להחיות באותו טל לעתיד לבא, שכתוב ויטו לך האלהים, לך ולא לאחר. מטל השמים, שבו עתידים המתים להחיות לעתיד לבא. שיוצא מהעתיק לזעיר אנפין ושורה בשמים הללו. התבונן רבי אבא ואמר, עכשו נשמע הכל, ונמצאת ברפת יצחק עליונה ממה שחשבתני.

שנינו, מי ימלל גבורת ה'. מי ימלל? מי ידבר הנה צריך להיות! אמר רבי חייא, כמו שנאמר (דברים כב) וקטפת מלילת בידך. גבורת ה', שרבים הם ויוצאים מגבורה אחת. ושנינו, גבורה עליונה אחת, עטרת העטרות, מתעטרת, ויוצאים ממנה חמשים שערים, מהם ימינה ומהם שמאלה, וכל אחת נקראת גבורה, וכל אחת ואחת מתעטרת באורות של חקיקות גבוהות, וכלם נקראות גבורות ה'.

אמר רבי חייא, גבורת ה' חסר כתוב, שהרי כלם פלולים בזה. ישמעיע כל תהלתו - זוהי שכירת זיו כבוד הקדוש ברוך הוא, שכתוב ותהלתו מלאה הארץ.

אמר רבי שמעון, כתוב (בראשית ב) ונהר יצא מעדן להשקות את הגן וגו', שם האחד פישון וגו'. הרי אלה נקראים בשמות, וארבעה הללו מאותו נהר שיוצא הם נמשכים. מה שם אותו הנהר שיוצא? אמר רבי שמעון, שמו יובל, שכתוב (ירמיה יז) ועל יובל ישלח שרשיו, וכתוב ולא ימיש מעשות פרי. מה הטעם לא ימיש? משום שעל יובל ישלח שרשיו. ועל זה כתוב (ישעיה נח) וכמוצא מים אשר לא יכזבו מימיו. ומשום כך כתוב יצא, יוצא ואינו פוסק.

דבריה יצחק ליעקב, על האי שמים קאמר. וברכיה בברפתא, הזמינין בנוי דיעקב, לאחיא בההוא טלא לזמנא דאתי, דכתיב ויתן לך האלהים. לך ולא לאחר. מטל השמים, דביה זמינין מתיא לאחיא לזמנא דאתי, דנפיק מעתיקא לזעירא דאפין, ושריא בהאי שמים. אסתפל ר' אבא ואמר, השתא אשתמע פלא ואשתכח דברפתא דיצחק, עלאה ממאי דחשיבנא.

תאנא (תהלים כו) מי ימלל גבורת יי'. מי ימלל, מי ידבר מיבעי ליה. אמר ר' חייא, כמה דאת אמר, (דברים כג) וקטפת מלילות בידך. גבורת יי', דסגיאינ אינון, ונפקין מגבורה חד. ותאנא, חד גבורה עלאה, עטרא דעטרין, מתעטרא, ונפקין מיניה חמשין תרעין. מנהון ימינא, ומנהון שמאלא. וכל חד וחד גבורה אתקרי, וכל חד וחד מתעטרא, בקרדיטי גליפין נהורין, וכלהו אקרון גבורת יי'.

אמר רבי חייא, גבורת יי' חסר פתיב, דהא כלהו כלילין בדא. ישמעיע כל תהלתו: דא הוא שכירת זיו יקריה דקודשא בריה הוא, דכתיב ותהלתו מלאה הארץ.

אמר רבי שמעון, פתיב (בראשית ב) ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן וגו', שם האחד פישון וגו'. הא אלין בשמהן אקרון. והני ארבע מההוא נהר דנפיק אתמשכון. מה שמייה דההוא נהרא דנפיק. אמר ר' שמעון, יובל שמייה. דכתיב, (ירמיה יז) ועל יובל ישלח שרשיו, וכתוב ולא ימיש מעשות פרי. מאי טעמא לא ימיש, משום דעל יובל ישלח שרשיו. ועל דא כתיב (ישעיה נח) וכמוצא מים אשר לא יכזבו מימיו. ובגין כך פתיב יוצא, יוצא ואינו פוסק.

שנינו, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כְּתוּב וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶת כָּל הַדְּבָרִים וְגו'. וַיְדַבֵּר, כְּדִי לְהַכְרִיז דְּבָרִים. שְׁשֵׁנִינּוּ, בְּשַׁעַה שֶׁהַתְּגִלָּה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְהַתְּחִיל לְדַבֵּר, עַל־יוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים הַתְּחַלְחֵלוּ, וַיֵּצְאוּ נְשִׁמוֹתֵיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל.

וְשֵׁנִינּוּ, אוֹתוֹ דְבוּר הָיָה טָס מְלַמְעֵלָה לְמַטָּה, וְנַחֲקֵק בְּאַרְבַּע רוּחוֹת הָעוֹלָם וְעוֹלָה וַיּוֹרֵד. כְּשַׁעוֹלָה, נִשְׁאָב מִהָרִי אֶפְרָסְמוֹן וְ, וְנִשְׁאָב בְּאוֹתוֹ טַל שֶׁלְמַעֲלָה וְסוֹכֵב סָבִיב יִשְׂרָאֵל, וְשָׂבָה בָהֶם נִשְׁמָתָם, וְסוֹכֵב וְנַחֲקֵק בְּמִקוּמוֹ בְּלוּחוֹת אֶבֶן. וְכֵן כָּל מְלָה וּמְלָה. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כָּל מְלָה וּמְלָה הֵיטָה מְלָאָה בְּכָל אוֹתָם טַעְמִים, בְּכָל אוֹתָם דְּבָרֵי גְזוּרוֹת, שְׁכַר וְעֵנָשִׁים, סוּדוֹת וְסַתְרִים כְּאוֹצֵר (בְּצִנְעוֹת) זֶה שְׁמָלָא מִן הַכֵּל.

וּבְשַׁעָה שֶׁהָיָה יוֹצֵא אוֹתוֹ הַדְּבוּר, נִרְאָה אֶחָד. וּכְשֶׁהָיָה נַחֲקֵק בְּמִקוּמוֹ, נִרְאוּ בְּאוֹתוֹ הַדְּבוּר שְׁבַעִים עֲנָפִים שְׁנֹכְנָסִים לְתוֹכָהּ, וְחִמְשִׁים כְּתָרִים חֹסֵר אֶחָד מִצַּד זֶה, וְחִמְשִׁים חֹסֵר אֶחָד מִצַּד הָאֲחֵר, כְּמוֹ הַפְּטִישׁ הַזֶּה בְּזִמְן שֶׁהוּא מְכָה בְּסַלַּע, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (יִרְמִיָּה כג) וּכְפַטִּישׁ יִפּוֹצֵץ סַלַּע. וְהָיוּ כָּל יִשְׂרָאֵל רוֹאִים עֵין בְּעֵין וְהָיוּ שִׁמְחִים.

וְכָל הַדְּוֵרוֹת הָאֲחֵרוֹנִים הַזְּדֻמְנוּ לְשֵׁם, וְכֻלָּם קִבְּלוּ תוֹרָה בְּהוֹר סִינִי, שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים כט) כִּי אֶת אֲשֶׁר יִשְׁנוּ פֹה וְגו'. וְאֵת אֲשֶׁר אֵינָנו פֹּה עִמָּנוּ הַיּוֹם. וְכֻלָּם כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּרָאוּ לוֹ, וְכֻלָּם רוֹאִים וּמְקַבְּלִים דְּבָרִים. אֱלֹהִים - זו גְּבוּרָה. אֵת - שְׁנֹכְלָל בְּיָמִין, כְּמוֹ שְׁשֵׁנִינּוּ אֵת הַשָּׁמַיִם שֶׁהוּא יָמִין, וְאֵת הָאָרֶץ שֶׁהוּא שְׂמָאל, שֶׁכְּתוּב (יִשְׁעִיָּה מח) אֵף יָדִי

תָּאנָא אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן כְּתִיב (שְׁמוֹת כ) וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶת כָּל הַדְּבָרִים וְגו', וַיְדַבֵּר, בְּגִין לְאַכְרִזָּא מִלִּין. דְּתָאנָא, בְּשַׁעֲתָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֲתַגְּלִי, וְשִׁאֲרֵי לְמַלְלָא, עֲלָיִן וְתַתָּאִין אֲתַחְלְחֵלוּ, וְנַפְקוּ נְשִׁמְתָהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל.

וְתָאנָא הֵהוּא מְלָה, הָוָה טָאס מְלַעֲיֵלָא לְתַתָּא, וּמַתְּגַלְפָּא בְּאַרְבַּע רוּחֵי עֲלָמָא, וְסַלְקָא וְנַחֲתָא. כַּד סַלְקָא, אֲשַׁתְּאָבָא מְטוּרֵי דְאַפְרָסְמוֹנָא (דף פ"ג ע"ב) דְכִיָּא, וְאֲשַׁתְּאָבָא בְּהוּא טְלָא דְלַעֲיֵלָא, וְאַסְחָר בְּסַתְרֵינִיהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל, וְתַבַּת בְּהוֹן נְשִׁמְתָהוֹן וְאַסְחָר וּמַתְּגַלְפָּא בְּאַתְרֵיהּ, בְּלוּחֵי אֲבָנָא. וְכֵן כָּל מְלָה וּמְלָה.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כָּל מְלָה וּמְלָה הָוָה מְלִיאָ בְּכָל אֵינוֹן טַעְמִין, בְּכָל אֵינוֹן מְלִין גְּזָרִין, אַגְרִין, וְעוֹנָשִׁין, רְזִין וְסַתְרִין כְּאַסְקוּפָא (נ"א כְּאַסְפוּקָא) דָּא, דְּאִיהִי מְלִיא מְכָלָא.

וּבְשַׁעֲתָא דְהוּה נִפִּיק הֵהוּא מְלָה, אֲתַחְזִי חַד. וְכַד הָוָה מַתְּגַלְפָּא בְּאַתְרוּי אֲתַחְזוֹן בְּהוּא מְלָה, שְׁבַעִין עֲנָפִין, דְּסַלְקִין בְּגוּה, וְחִמְשִׁין כְּתָרִין (נ"א רַתִּיבִין) חֹסֵר חַד מֵהָאֵי גִיסָא, וְחִמְשִׁין חֹסֵר חַד מִגִּיסָא אַחְרָא כְּפַטִּישָׁא דָּא, בְּזִמְנָא דְאִיהוּ בְּטַשׁ בְּטַנְרָא. כְּמָה דְאֵת אָמַר (יִרְמִיָּה כג) וּכְפַטִּישׁ יִפּוֹצֵץ סַלַּע. וְהוּו חֲמָאן כָּל יִשְׂרָאֵל עֵינָא בְּעֵינָא, וְהוּו חֲדָאן.

וּבְלָהוּ דְרִין בְּתָרָאִין כְּלָהוּ אֲזַדְמְנוּ לְתַמָּן, וְכְלָהוּ קְבִילוּ אוּרִייתָא בְּטוּרָא דְסִינִי, דְכְּתִיב, (דְּבָרִים כט) כִּי אֶת אֲשֶׁר יִשְׁנוּ פֹה וְגו', וְאֵת אֲשֶׁר אֵינָנו פֹּה עִמָּנוּ הַיּוֹם. וְכְלָהוּ כָּל חַד וְחַד כְּדָקָא חֲזִי לֵיהּ. וְכְלָהוּ חֲמָאן וּמְקַבְּלִין מְלִין. אֱלֹהִים: דָּא גְּבוּרָא. אֵת: דְּאֲתַפְּלִיל בְּיַמִּינָא,

כְּמָה דְתַנִּינָן (בְּרַאשִׁית א) אֵת הַשָּׁמַיִם, דְּאִיהוּ יַמִּינָא. וְאֵת הָאָרֶץ,